

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

**Rješenje o odbijanju Zahtjeva za pojedinačno izuzeće Odluke od zabrane
podnesen od strane Udruženje Kozmodet**

Sarajevo
decembar 2012. godine

Broj: 02-26-4-012-13-II/12
Sarajevo: 20.12.2012. godine

Na osnovu čl. 25. i 42. stav (2), a u vezi sa članom 4. stav (3) i članom 5. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) u postupku pokrenutom po Zahtjevu za pojedinačno izuzeće od zabrane Odluke Udruženja Kozmodet da razvija i sprovodi PREP-P-WB Projekat na teritoriji Bosne i Hercegovine, podnesenog od strane privrednog subjekta Udruženje Kozmodet – Udruženje proizvođača i uvoznika deterdženata i kozmetičkih proizvoda, Stevana Markovića 8/III, Beograd-Zemun, Republika Srbija, putem punomoćnika, advokata Nihada Sijerčića, Trg Djece Sarajeva 1, 71 000 Sarajevo, zaprimljenom dana 12.09.2012. godine pod brojem: 02-26-4-012-II/12, Konkurencijsko vijeće na 49. (četrdesetdevetoj) sjednici održanoj dana 20.12.2012. godine, donijelo je

RJEŠENJE

1. Odbija se se Zahtjev za pojedinačno izuzeće od zabrane Odluke Udruženja Kozmodet od 16.07.2012. godine da razvija i sprovodi PREP-P-WB Projekat na teritoriji Bosne i Hercegovine, podnesen od strane Udruženje Kozmodet – Udruženje proizvođača i uvoznika deterdženata i kozmetičkih proizvoda, Stevana Markovića 8/III, Beograd-Zemun, Republika Srbija, kao neosnovan.
2. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće je dana 12.09.2012.godine pod brojem: 02-26-4-012-II/12 zaprimilo Zahtjev za pojedinačno izuzeće od zabrane (u daljem tekstu: Zahtjev) Odluke Udruženja Kozmodet da razvija i sprovodi PREP-P-WB Projekat na teritoriji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Odluka), u vezi sa članom 4. stav (3) i člana 5. Zakona o konkurenciji (u daljem tekstu: Zakon).

Zahtjev je podnesen od strane Udruženje Kozmodet – Udruženje proizvođača i uvoznika deterdženata i kozmetičkih proizvoda, Stevana Markovića 8/III, Beograd-Zemun, Republika Srbija (u daljem tekstu: Podnosilac zahtjeva ili Udruženje Kozmodet) putem punomoćnika, advokata Nihada Sijerčića, Trg Djece Sarajeva 1, 71 000 Sarajevo .

Podnosilac zahtjeva je dana 14.09.2012. godine podneskom broj 02-26-4-012-1-II/12, dana 19.10.2012. godine, podneskom broj 02-26-4-012-2-II/12 i dana 01.11.2012. godine podneskom broj 02-26-3-012-3-II/12, dostavio dopune Zahtjeva.

Konkurencijsko vijeće je zatražilo dopunu predmetnog Zahtjeva dana 20.11.2012. godine aktom broj: 02-26-3-012-11-II/12 na koji je Podnosilac zahtjeva odgovorio dopunom dana 06.12.2012. godine aktom broj: 02-26-3-012-12-II/12.

Nakon kompletiranja predmetnog zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je, shodno članu 29. stav (3), dana 06.11.2012. godine, pod brojem 02-26-4-012-4-II/12 izdalo Potvrdu o potpunom i urednom Zahtjevu.

Analizirajući Zahtjev i dokumentaciju koju je Podnosilac zahtjeva dostavio uz isti, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da nije moguće bez provedenog postupka utvrditi pojedinačno izuzeće Odluke koje Podnosilac zahtjeva traži, te je na 46. (četrdesetšestoj) sjednici održanoj dana 06.11.2012. godine donijelo, u skladu sa članom 32. stav (2) Zakona, Zaključak o pokretanju postupka (u daljem tekstu: Zaključak) radi utvrđivanja pojedinačnog izuzeća od zabrane Odluke.

U skladu sa članom 33. stav (1) Zakona Konkurencijsko vijeće je dana 08.11.2012. godine aktom broj: 02-26-4-012-10-II/12 dostavilo Zaključak Podnosiocu zahtjeva.

Zahtjev za pokretanje postupka

Podnosilac zahtjeva u istom opisuje činjenično stanje i okolnosti koje su ga navele na podnošenje Zahtjeva i uglavnom navodi slijedeće:

- da se predmetni Zahtjev odnosi na Odluku Udruženja Kozmodet da razvija i sprovodi PREP-P-WB Projekat (u daljem tekstu: Odluku) na teritoriji Bosne i Hercegovine u cilju uvođenja nove kategorije proizvoda, odnosno kompaktnih deterdženata. Odluka je donesena dana 16.07.2012. godine od strane Upravnog odbora udruženja Kozmodet, i to sa odložnim dejstvom tako da će stupiti na snagu u slučaju pozitivne odluke Konkurencijskog vijeća. U skladu sa tim, nova kategorija proizvoda neće biti plasirana na tržište sve do pozitivne odluke Konkurencijskog vijeća;
- da bi u PREP-P-WB Projektu (u daljem tekstu: Projekat), za sada, inicijalno učestvovali privredni subjekti Henkel Srbija d.o.o. Beograd, Preduzeće Beohemija d.o.o. Beograd, i Procter & Gamble Beograd, ali bi u kasnijim fazama bio otvoren i za sve druge privredne subjekte koji žele da mu pristupe;
- da se Projekat odnosi na zajednički nastup i postavljanje standarda radi razvoja i plasiranja na tržište nove kategorije proizvoda, kompaktnih deterdženata, u cilju ostvarivanja brojnih ekoloških ušteda i pogodnosti po životnu sredinu. Formule za nove proizvode razvijali bi samostalno privredni subjekti Henkel Srbija d.o.o. Beograd, Beohemija d.o.o. Beograd i Procter & Gamble Beograd, a sam Projekat bi se marketinški i idejno razvijao pod okriljem Udruženja Kozmodet;
- da Odluka predstavlja okvir za privredne subjekte Henkel Srbija d.o.o. Beograd, Beohemija d.o.o. Beograd i Procter & Gamble Beograd kojim se uspostavljaju osnovni pravci i ciljevi istraživanja i razvoja deterdženata ograničeni na unapređivanje životne sredine i edukaciju potrošača;
- da Projekat teži da ostvari ciljeve u oblasti održive proizvodnje, smanjenja ekološki negativnih utjecaja koje stvara sektor deterdženata za pranje kao i u oblasti održive potrošnje, da ohrabri potrošače da dodatno promijene svoje navike prilikom korištenja proizvoda kako bi smanjili upotrebu proizvoda i energiju koja se troši, a samim tim i troškove;
- da učesnici neće razvijati odgovarajuće formule, procese niti samu proizvodnju proizvoda zajednički, već individualno (svaka kompanija će neovisno proizvoditi deterdžente svog brenda), sa ciljem da uvedu na tržište Bosne i Hercegovine novu kategoriju proizvoda iz portfelja svojih grupacija i da zajedničkim nastupom podijele troškove marketinške kampanje i edukacije potrošača;
- da Odluka ne predviđa da članovi udruženja Kozmodet utvrđuju cijene, dijele tržišta, razmjenjuju nedozvoljene informacije ili, s obzirom na otvorenost Projekta za pristupanje svih zainteresiranih strana, na bilo koji drugi način ograniče ili utječu na stanje i intenzitet konkurencije na relevantnom tržištu. Shodno navedenom, stav Podnosioca zahtjeva je da Odluka nema ni za cilj niti za posljedicu značajno ograničavanje, narušavanje ili sprječavanje konkurencije na relevantnom tržištu;
- da ostvarivanje efekata zaštite životne sredine i održive potrošnje koje implementacija Projekta podrazumijeva zahtijeva zajedničku marketinšku kampanju čije troškove navedena tri privredna

subjekta snose na transparentan i pravičan način, u okviru posebnog budžeta koji je formiran u Kozmodetu, za svrhu ovog Projekta. Zajednička kampanja neće biti usmjerena na određeni pojedinačni brend, već na propagiranje pogodnosti samog Projekta za životnu sredinu i održiv razvoj, kao i društveno odgovornu ulogu Podnosioca zahtjeva i članica Projekta;

- (..)*¹;
- da će ovaj standard biti otvoren za sve proizvođače deterdženata i njegova implementacija bi uvela na tržište Bosne i Hercegovine novu kategoriju proizvoda, sa različitim karakteristikama u ovisnosti od formule i strategije svakog individualnog proizvođača. Istim se neće umanjiti konkurencija među proizvođačima, koji će se i dalje nadmetati u pogledu troškova, kvaliteta, marketinga i cijena u okviru ove nove kategorije proizvoda.

U Zahtjevu se navodi da Kozmodet smatra da Odluka po svojoj prirodi ne dovodi do bitnog sprječavanja, ograničavanja i narušavanja konkurencije na relevantnom tržištu i da kao takva ne predstavlja zabranjeni sporazum, ali se Zahtjev podnosi iz predostrožnosti.

Utvrđeno činjenično stanje i ocjena dokaza

Konkurencijsko vijeće je analizom dostavljene dokumentacije od strane Podnosioca zahtjeva utvrdilo slijedeće:

- Odluku da razvija i sprovodi PREP-P-WB Projekat je donijelo Udruženje Kozmodet, udruženje privrednih društava koja se bave proizvodnjom, distribucijom i prodajom kozmetike i deterdženata;
- Privredni subjekt Kozmodet – Udruženje proizvođača i uvoznika deterdženata i kozmetičkih proizvoda, Stevana Markovića 8/III, Beograd-Zemun, Republika Srbija, je osnovano 14. januara 2010. godine i registrovano u Agenciji za privredne registre Republike Srbije pod matičnim brojem 28019351;
- Kozmodet je udruženje privrednih subjekata koji se bave proizvodnjom, distribucijom i prodajom kozmetike i deterdženata čije je registrovano djelovanje djelatnost ostalih organizacija na bazi učlanjenja;
- (..);
- Jedan od osnovnih ciljeva Udruženja Kozmodet je unapređenje i razvoj poslovanja u ovoj oblasti, uvođenje evropskih standarda na tržište Srbije i druga tržišta u regiji, unapređenje i podržavanje lojalne konkurencije na tržištu i podsticanje konstruktivnog dijaloga između kompanija članica i relevantnih institucija;
- Odluka se odnosi na zajednički nastup i postavljanje standarda radi razvoja i plasiranja na tržište nove kategorije proizvoda, kompaktnih deterdženata, u cilju ostvarivanja brojnih ekoloških ušteda i pogodnosti po životnu sredinu;
- Formule za nove proizvode bi razvijali samostalno privredni subjekti Henkel Srbija d.o.o. Beograd, Beohemija d.o.o. Beograd i Procter & Gamble Beograd, a sam Projekat bi se marketinški i idejno razvijao pod okriljem Udruženja Kozmodet. U kasnijim fazama Projekat bi bio otvoren i za sve druge privredne subjekte koji mu žele pristupiti;
- Predmet Odluke predstavlja razvoj Projekta na teritoriji Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Kosova i Makedonije, a odnosi se na sprovođenje „Projekta efikasnosti resursa proizvoda“ u državama zapadnog Balkana koji teži ostvariti ciljeve u oblasti održive proizvodnje, smanjenja ekoloških negativnih utjecaja koje stvara sektor deterdženata za već kao i u oblasti

---

¹ (..) Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

održive potrošnje, da ohrabri potrošače da dodatno promijene svoje navike prilikom korištenja proizvoda kako bi smanjili upotrebu proizvoda i energiju koja se troši, a samim tim i troškove;

- Komisija za zaštitu konkurencije Republike Srbije je donijela Zaključak broj: 4/0-03-534/2012-4 dana 08.10.2012. godine kojim se odbacuje Zahtjev Udruženja Kozmodet za pojedinačno izuzeće od zabrane Odluke na teritoriji Republike Srbije iz razloga što Odluka ne predstavlja restriktivni sporazum u smislu Zakona o zaštiti konkurencije Republike Srbije;
- Uprava za zaštitu konkurencije Crne Gore je donijela Zaključak broj: 02-UP-I-22/6-12 dana 24.10.2012. godine kojim se odbacuje Zahtjev Udruženja Kozmodet za pojedinačno izuzeće od zabrane Odluke iz razloga što Odluka ne predstavlja zabranjeni sporazum u smislu Zakona o zaštiti konkurencije Crne Gore;
- Odluka je ograničena na dva cilja i to: kreiranje okvirnog plana za razvoj i plasman na tržište optimizirane formule, koja omogućava potrošačima da po manjim preporučenim dozama dostignu ekvivalentne rezultate količine opranog veša i zajedničku sektorsku kampanju, odnosno komunikaciju korisnicima na koji način da najbolje dostignu željena unapređenja održivosti podsticanjem ispravne upotrebe proizvoda;
- Ostvarivanje efekata zaštite životne sredine i održive potrošnje, koje implementacija Projekta podrazumijeva, nužno zahtijeva i zajedničku marketinšku kampanju. Troškove zajedničke marketinške kampanje učesnici snose na transparentan i pravičan način, u okviru posebnog budžeta koji je formiran unutar Udruženja Kozmodet, a za svrhu Projekta;
- Udruženje Kozmodet na ovaj način želi podijeliti rizik razvoja i uvođenja nove kategorije proizvoda sa i među učesnicima u Projektu, ostvariti značajne uštede troškova i povećanje efikasnosti (naročito marketinških aktivnosti) vezano za Projekat, povećati investicije u sam Projekat okupljanjem individualnih kompanija, omogućiti da učesnice udruže svoj *know-how*, povećaju kvalitet Projekta, kao i da što prije plasiraju novu kategoriju proizvoda na tržište;
- Zajednička kampanja neće biti usmjerena na određeni pojedinačni brend, već na propagiranje pogodnosti samog Projekta za životnu sredinu i održiv razvoj, kao i društveno odgovornu ulogu Podnosioca zahtjeva i učesnika u Projektu;
- Odlukom se ne omogućava okvir za dogovaranje o cijenama ili drugim uslovima trgovine, podjelu tržišta, ograničavanje tehničkog razvoja ili investicija, primjenu nejednakih uslova poslovanja u odnosu na različite učesnike, nedozvoljenu razmjenu informacija niti bilo koje drugo postupanje koje bi za posljedicu imalo narušavanje prava konkurencije.

Član 4. Zakona određuje da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja, izričiti i prećutni dogovori privrednih subjekata kao i odluke i drugi akti privrednih subjekata koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na relevantnom tržištu, a koji se odnose na :

- a) direktno ili indirektno utvrđivanje kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovačkih uslova;
- b) ograničavanje i kontrolu proizvodnje, tržišta, tehničkog razvoja ili ulaganja;
- c) podjelu tržišta ili izvora snabdjevanja;
- d) primjenu različitih uslova za identične transakcije sa drugim privrednim subjektima dovodeći ih u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju;
- e) zaključivanje takvih sporazuma kojima se druga strana uslovljava da prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u vezi sa predmetnim poslom.

Član 5. Zakona određuje da Konkurencijsko vijeće, na zahtjev jedne ili više stranaka u sporazumu može donijeti rješenje o pojedinačnom izuzeću od zabrane sporazuma iz člana 4. stav (1) ovog Zakona, ako sporazum ispunjava uslove iz člana 4. stav (3) Zakona.

Analizom Odluke zaključeno je da ista ne sadrži odredbe kojim bi se direktno ili indirektno utvrđivale kupovne i prodajne cijene, ograničavala ili kontrolisala proizvodnja, tržište, tehnički razvoj ili ulaganje, primjenjivali različiti uslovi za identične transakcije sa drugim privrednim subjektima ili nametali uslovi koji po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u vezi sa predmetom sporazuma.

Iz svega navedenog proizilazi da Odluka ne sadrži restriktivne odredbe u smislu zakona te se ne može smatrati zabranjenim sporazumom u smislu člana 4. Zakona koji za posljedicu ima sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije.

Nakon sagledavanja svih relevantnih činjenica i dokaza, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Administrativna taksa

Podnosilac zahtjeva na ovo Rješenje, u skladu sa članom 2. tarifni broj 107. stav 1) pod a) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", broj 30/06 i 18/11), je dužan platiti administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 2.000,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

Pouka o pravnom lijeku

Ovo Rješenje je konačno i protiv istog nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objavljivanja ovog Rješenja.

Predsjednica

Gordana Živković